

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Elmélkedés az év elején.

Európa sorsa talán sohasem függött olyan bizonytalanul a levegőben Zenith s Nadir között, mint éppen most. Ugy lehet azt képzelni, mint egy óriási vasgömböt, mely ellenkező de-lejességi szurony-erdőkkel rögzítettek egy positiona. Nem kell egyéb, csak itt vagy amott a szuronyok helyzetén változtatni s a levegőben függő óriási gömbnek mozdulnia kell jobbra vagy balra. El kell dölnie! Ezt most már mindenki melegen óhajtja, kínos feszültséggel várja. A bizonytalanság már betegségig fásasztotta az idegeket.

A keleti kérdés miatt nyugodni, aludni nem bíró medve-óriás rázza bundáját. Szándékát csak furtángos mozdulataiból lehet sejtíteni. Nem ad érthető, hangos szót, csak morgásából lehet gondolni, hogy nincs meglepődve, hogy nem tetszik neki, amit eléje tálatnak, hogy készul valamire. Mozdulatait erős figyelemmel kísérik minden felül, különösen pedig azok, akik igen eljötnek hiszik az időt arra, hogy a bőrében meg nem féro óriást megtáncoltassák.

Más oldalról egyesek úgy, mint társadalmi osztályok már annyira romlottak, büzhednek tartják az állapotokat, hogy minden felül nagy várakozással néznek valami erősebb rázkodtatás elé, ami a társadalmat fölkeltené mindent közönyösen tekintő, semmi magasabbért lelkesülni nem tudó lethargiájából. Azt hiszik, hogy a puskapor majd kissé megisztítja a levegőt; azért hát még a háboru iszonyaitól sem irtóznak, csak a már szinte türethetlenné vált társadalmi állapotok javuljanak. Inkább kívánnak véres nemzeti háborut, mint sem a vértelen társadalmi harcok fenmaradását.

Hát hogy a mostani társadalom képe nem valami vonzó, — az tagadhatatlan. Sohasem volt a társadalomnak annyi jóakaró profétája, mint most; de talán sohasem követtek a társadalommentő és javító proféták oly nagy mértékben más elveket, mint amit hirdettek. Vízét predikálnak és bort isznak.

„Zalamegye“ tárcája.

Az én kis játszótársam.

— Napló töredék —
Írta: Dr. Jenyay Géza.

Együtt téptük a mezők tarka virágait, együtt kergettük a rét himes pillangóit, együtt futkostuk be a lombos erdők, együtt ingereltük a bércék viszhangját, egy volt örömiünk s bánatunk. — Gondnélküli gyermekek, játszótársak voltunk.

Mintha még most is látnám, ugy előtem van az a szöke fűtű kis fiú, ki a gyermekkori szerelem szep-lötelen érzelmeivel rajongott értem.

Ha iskolából jöttem haza, a kis Hugó rendszeren már ott várakozott rám a barátok templománál. Minden nap elkísért lakásunkig s boldog volt, ha rá bízam könyvekkel megrakott táskámat. — A tánciskolában velem táncolt legtöbbit, virágos kertjükből számomra tépte a legszebb rózsákat s szelid, kék szemecinek minden pillantása elárulta, hogy gyermeteg lelke hozzám vonzódik legjobban.

Oh, ha csak sejtettem volna ekkor, hogy egész életem boldogsága függ ezektől az ártatlan érzelmeiktől, miket lassan-lassan féktelen szenvedélylyé növeltek az idő s a körülmények.

Az öreg Kolossy, ki tisztartó volt az urodalomban s egyszersmind közeli szomszédunk, esténként gyakorta ellátogatott hozzánk s többnyire magával hozta legféltettebb kincsét, egyetlen gyermekét: a kis Hugót is.

Együtt töltöttük, együtt játszottuk át a hosszú téli estéket s korunk ártatlan örömei közepett gyorsan repült egyik év a másik után s minden nappal csak erősebb lón a kapocs, mely romlatlan lelkünket össze-forrasztá.

Szerettük egymást öntudatlanul s örömiünket nem zavarta, nem keserítette semmi, mindaddig, míg észre-

Sokan hirdetik nagy szóval a democratismust s maguk mindenképen szeretnék aristoeráták lenni és igyekeznek is — amennyire így, amugy bírják — azoknak látszani. Sokan predikálják az egyesülést, az összetartást és gyakorlatban a klikk-szellem föltétlen hívei. Sokan hangoztatják, hogy nyiltak, bizalmasak, őszinték legyünk egymás iránt szavainkban úgy, mint tetteinkben, — s mégis ők maguk követik a vakond tulajdonságát, maguk végeznek akna-munkát. Vagy mit mondjunk azokra, kik tejből, vajból fűrödve szakadatlanul hajtják, hogy „adatok ételt az éhezőknek!“ — de saját kezüket soha vagy csak ritkán nyújtják ki az irgalmasság testi cselekedeteinek gyakorlására?! Vagy minek nevezzük méltóképpen azokat, akik egyenlőséget, testvériséget hirdetve a türelmes újságpapírosan, — az életben, a gyakorlatban egeknek emelt, gögös nyakkal tekintenek a velük egyenlő rangban, módban nem állókra, mintha azt akarnák mondani: ime, nézzétek, ti kicsiségek: hol kezdődik az ember?!

Szóval az elmélet és gyakorlat között a társadalmi kérdésekben oly óriási az ellentét, hogy a gyakorlat tulajdonképpen e téren nem más, mint az elméletnek fejtegető állítása. Csoda-e azután ily körülmények között, ha az egész társadalom képe sem mutatja a valót.

Ha az ember végigtekint az együtt mulatozó százain, akik egyesületi helyiségekben, báltermekben, társasestélyeken, felfoivasásokon, bankettekben együttvannak, egymás kezét szorongatják, egymás szemébe mosolyognak, egymásnak bókolnak; ölelgetőznek: esókokat váltanak: felületes szemléletre azt hinné mindenki, hogy iszen selyem az élet, mikor így szeretik, így karolják egymást az emberek, mikor a „felebarát mind jóbarát.“ Hanem azután tessék csak megnézni az érem másik oldalát is; tessék figyelemmel kíséreni, meghallgatni azokat a barátságos képpel, finom álarcban együttmulatókat, mikor egymásnak hátat fordítanak; mikor az elébb barátságos üdvözetekre nyújtott kezek öklöbe szorulnak; az elébb mosolygó szemekben

nem vettem, hogy anyám rossz szemmel kezdi nézni, hogy a kis Hugóval többit foglalkozom, mint — az ő nézete szerint — szabad lett volna.

Eléinte csak szép szóval igyekezett elidegeníteni tőle, később azután meg lett tiltva az is, hogy naponta találkozhassam vele s mikor ez sem használt, értésemre adták, hogy el kell hagynom a szülői házat. A szomszéd városba vittek az apaca zárdába s három hosszú esztendőig nem volt szabad haza jönnöm, még a vacátókra sem.

Hugóról ez idő alatt természetesen mit sem hallottam; de emlékélt híven megőrizte lelkem s várva vártam a pillanatot, hogy viszontláthassam azt, kihez boldog gyermekkorem édes emlékei fűztek.

Csakhogy távollétem ideje alatt sok minden megváltozott odahaza.

Az öreg tisztartó, ki azelőtt mindennapos vendég volt házunknál, most telénk se nézett. Hugóval többször találkoztam ugyan, de ugy vettem észre, hogy ő is sokkal idegenebb, tartózkodóbb irányomban, mint volt egyébkor.

Fájó érzelmeikkel tértem vissza a zárdába. Mind-ezideig fogalmam sem volt a bánatról s most valami borongó homály borítá el kedélyem derűjét.

Eddig azt hittem, hogy az, mit Hugó iránt érzek, semmi más, mint a folytonos együttlét által táplált szeretet s most, midőn mind határozottabban kezdett kiemelkedni képzeletemben a gyermekkori ideál alakja s szebbnek tűnt fel előtem, mint valaha, lassan-lassan teljes tudatára ébredtem keblem háborgó érzeménycinek. Lázás izgatottság fogta el egész valómat s lelkem egy soha nem ismert édes kéjtől reszketett s mikor, mint felserdült leány, elhagytam a zárdát, szívemben a legforróbb szerelem tüze lángolt fel.

Anyám — ugy látszott — sejtette mindezt s hogy ideje korán véget szakíthasson a viszonyoknak, — mely az ő fogalmai szerint nem volt méltó hozzám, — atyámat, ki a grófi javak teljhatalmu kormányzója volt, —

fölvillan a gyűlölet s az elébb esókokat osztogatott ajkakon kifejezésre jut a valódi érzélem, az elébb ügyesen elrejtett belvilág! Akkor látjuk, hogy a társadalmi élet úgy — amint előtünk áll, nem más óriási hazugságnál.

Ily körülmények között azután egyáltalán nem csodálható, ha ahhoz, hogy valaki társadalmilag szerepelhessen, hogy csak részt vehessen is a társadalmi élet különböző nyilvánulásaiban, — okvetlenül álarc kell. Aki álarcot nem bír öltetni, aki belé nem éli magát a társadalom convenczionális hazugságaiba, — az legjobban teszi, ha teljesen elvonul; de kénytelen is visszahuzódni. Igy látunk azután itt is, ott is derék, tette képes, szépjellemlű, jeles tehetségű egyéneket magányban, elvonultan élni; holott egészségesebb társadalmi viszonyok mellett a társasélet életelő lelkei lehetnének. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy talán a világ- vagy embergyűlölet tette lehet olyan zárkóztatáka. Nem! Arcuk is az ellenkezőt bizonyítja. Nem gyűlöletet lehet azokról olvasni, hanem resignatiót. Nem gyűlölik ők tulajdonképpen a társadalmat, csak összeolvadni nem képesek vele; mert minden lépten nyomon csalódással állván szemben, végre belátták, hogy a társadalom egészségtelen közszelleme és puritán elveik összeférhetlenek.

Sőt többit mondunk. A társadalmi élet ziláltságát, a rossz társadalmi állapotokat, az őszinte bizalmas társulás lazaságát nemcsak azok látják, érzik és tudják, kik a nyilt társulástól puritán elveiknél fogva elzárkóznak, hanem érzik és belátják azok is, kiket a kényszerítés a társasélet fölkeresésére, a társadalmi mozgalmakban való részvételre utal. Ezek maguk is keserűen fakadnak ki nem egyszer az ellen a nyomasztó, rossz közszellem ellen, melynek rabjai. Elkiserít minden nemesebben gondolkozót a társadalmi életnek és mozgalmaknak minden magasabb irányétkülisége, a társadalomnak minden magasatosabb cél iránti lethargiája. Azért olyan nagy azoknak száma, kik várakozással

nyerte meg tervének s midőn végleg megváltam az apácától, Kolossyék már nem laktak Kétszilváson.

Az öreg tisztartót minden ok nélkül áthelyezték a szomszéd urodalomba.

Azaz, dehogyan ok nélkül! Nagy büne volt szegénynek. Fia, a hatalmas jószágkormányzó egyetlen leányát szerette!

Igen! Szerettük egymást forró és gazán, úgy, amint a szív csak egyszer képes szeretni — először.

Híába, van az életnek egy olyan boldog kora, melyben a kebel minden dobbanása azt mondja, hogy szeretni kell. Titkos sejtelmek honává lesz a lélek, ismeretlen érzetek és vágyak töltik be egész valónkat, az ember talánynya lesz önmaga előtt s az ártatlan gyermek évek zavartalan boldogsága után a képzelgés tündér országában tévedezve, egy ideált alkot magának, kiből a mindenség tökélyét összpontosítva képzelet s nincs egyéb vágya, minthogy megoszthassa édes boldogságát azzal, kit szerelmének egész hatalmával karolt fel.

Nekem legalább nem volt egyéb óhajtásom és — még csak azt sem engedték meg, hogy boldogságom érdekéken szót emelhessek.

Anyám hallani sem akart a szegény tisztartó fiáról. Kitalította a házból s legtebbit csak titkon találkozhattam vele néha-néha, egyik másik meghittebb barátnőmmel.

Igy multak reménytelen napjaim. — Az udvarlók bókolo serege rajongott körül s mert atyám gazdag ember hírében állott, az egész vidék fiatalága versengett kezemért s hogy mindezek dacára komoly kérőm még sem akadt, ezt egyedül csak anyám nagyravágyó terveinek köszönhettem. O, ki maga is született bárónó volt, legalább is hétágu koronát óhajtott számomra s — vágya később, midőn családunk fénye aláhanyatlott, teljesülésebe is ment.

Atyám váratlan halála következtében egyszerre vége lón a jólétem s a gazdagság káprázata helyett

néznek minden oly dolog elé, amitől egy kis egészséges rázkódás várható.

Ilyennek tekintik legtöbbször a háborút is. Nem alaptalanul. A kölcsönös veszély érzete és tudata őszintébb, bensőségesebb közeledésre, összetartásra sarkalja az embereket, az egyenlőség és testvériség eszméi élénkebb, őszintébb, valószínűbb kifejezésre jutnak és erősebb, biztosabb talajban verhetnek gyökeret.

Igaz, hogy a társadalom fölrázása, a társadalmi állapotok jobbátétele nem elég nagy fontosságú ok arra, hogy érettek egy európai háború inszenzírozassék; de ha más oldalról tekintetbe vesszük, hogy a most már oly veszélyesen acuttá lett keleti kérdéssel szemben a politikai állapotok is elég tarthatatlanok: be kell látnunk, hogy a sorsfordulatra (Európa életében) már itt van az idők teljessége.

Hogy Európának levegőben függő sorsa jobbra vagy balra dől-e? — a jó Istennél van. Annyi azonban bizonyos, hogy bennünket, magyarokat, nemcsak résen, hanem életre halálra készen fog találni a vihar.

Nagy veszély pillanatában minden kicsinyes érdeket félredob és ölekezni szokott a magyar. És valahányszor ölekezett, gyöngének bizonyult vele szemben minden nemzettrázó vihar. Csodás dolgokat mond erről a történelem.

A közelmúlt napjaiból.

A jelen sivarsága közt a jövő reménye teszi elviselhetővé a ránk mért sorsot s ott, hol a remény hamvadó tüzét is csak azért élesztgetjük, hogy, ha minden elveszett, megmentsük az illúziót, szívesen fordul vissza lelkünk a múltba, kéjesen elmereng annak emlékeinél s képzelete a romot is repkényenl fonja körül, hol előbb csak lelketlen követ látott...

Nem azért, mintha én is öntudatosan az illúziókat hajhásznám s a jövő elől menekülne lelkem a múlthoz, de mert a múlt úgy önmagunkra, mint a közpályára sok tanulságot rejt magában, szívesen átélem lelkemben az elmúlt idők s átolvasgatom néha napján régebbi irataimat, lelkem, gondolkodásmódom visszényeit s mi tagadás: alig ismerem magamra.

Bizony! tempora mutantur et nos mutamur in eis! — ez juthatott nekem is eszembe, midőn „A közelmúlt napjaiból“ cz. kéziratom első lapjait átolvasom. Sokat nem írnek alá, a mit akkor jóhiszeműleg állítottam, sokat még erősebb meggyőződéssel vallok. — E kézirat keletkezésének genezise az, hogy boldogult Modrovits Gergely zalavári apát a zalavári bencések névtára kiadásának gondolatával foglalkozván, engem bizott meg, hogy a névtárba egy, a közvéleményt tájékoztató cikket írjak. — E cikket akkor átadtam a boldogultnak s miért, miért nem az 1884-ki névtár kiadása elmaradt, a későbbi események pedig meghaladták tették annak közzétételét.

De ha nem is bír többé aktualis jelentőséggel, vajjon Zalamegyében nem olvasnák-e érdeklél a sorsokat, melyek „Zala kaszinójáról“ szólnak, az apátságról, melynek egyszerű „billiárd-szobájában“ Zala értelmiségének színe-java tanácskozott egykor országos és megyei dolgokról, hol Kehida országos hírű férfai, a Deák testvérek, Antal és Ferenc, a vértanu Csányi László nagy lelkei nyilatkoznak meg, hol a csendes falak hazaszeretetről és magyar szellemről beszélnek, ha szólni tudnának? . . .

Azt hiszem, igen. E meggyőződés birt arra, hogy a megye kedvelt lapjában, a „Zalamegyében“ úgy, mint akkor megírtam, e cikket közzé tegyem, annál is

ott állt előtűnk a nyomor kétségbejítő valóságában. A sors keserű megpróbáltatásai közepett egymásután pártoltak el a „jó barátok“ s csak az öreg Balóczy báró maradt hű hozzánk, meg a szegény tisztartó lenézett fia: Hugó.

Különösen a báró érdeklődött melegen sorsunk iránt. Mindennapos vendég kezdett lenni házuknál. Készségesen felajánlotta szolgálatait, segítségünkre volt ügyes-bajos dolgaink elintézésében s én mégis, — lelkem mélyéből gyűlöltem ezt az embert, ki a barátság köntösébe takargatta önző céljait, s elég lelketlen volt mások szerencsétlenségére építeni kegyetlen terveit s nem rettent vissza attól, hogy egy fiatal leány boldogságának árán vásárolja meg saját boldogságát.

Ismertem anyám hiúságát, tudtam, hogy a sors az anyagi megsemmisülés felé sodor bennünket s mindezekből könnyű volt levonni a következtetést.

Tisztán állt előttem a jövő s megborzadtam tőle. — A báró megkérte kezemet s anyám feltétlenül beleegyezett a vásárba.

Hasztalan volt minden ellenvetés. Hiába könyörgött a lángoló szerelem s a setét kétségbeesés hangján maga Hugó is, hogy még csak egy rövid évig várjunk, akkorra elvégzi tanulmányait s mi sem áll boldogságunk utjában.

Anyám még csak válasza sem méltatta levelét s makacsul ragaszkodott első felhatározásához s mintha csak valami nyomorult árucikk lettem volna, úgy alkudoztak felettem.

— Válassz a koldusbot, vagy a fény és gazdagság között! ez volt a jelszó s én — mikor már kifáradt lelkem a reménytelen vergődésben, a kétségbejítő körülmények hatalma előtt meghajolva választottam!

Igent mondtam a bárónak s rövid pár hét után az Isten oltáránál kieroszakolt eskű kötött ahhoz az emberhez, kit csak gyűlölni tudtam s aki elég balga és szívtelen módon, nagy vagyona árán remélte megszerezhetni boldogságát.

inkább, mert itt-ott egy-egy tévedést is eloszlat. — (Igy pl. sokan nem tudják, hogy a zala-egerszegi gymnasium ügye nem a zalavári bencések vonakodásán, hanem az intéző körök gymnasium ellenes hangulatán mult . . .)

Ime a cikk:

A közelmúlt napjaiból.

A Rend 1876-iki névtárában elmondottuk az annyi válságok között 9 századot megért apátság történetét; feltüntetve egyes vonásokban azokat a főbb phasisokat, melyek az apátságnak magával az országgal oly sok vonatkozásban közös sorsával irányadó befolyással voltak. —

Az 1874. év bezárta a múlt mögött az ajtót. Új korszak küszöbén, újult reményekkel néztünk szembe a jövőnek, mely Schwerdfeger Engelbert göttveihéi és zalavári apát szeméinek lezárásával, († 1872. dec. 22.) az apátság elé tárult. —

A remények részben nem teljesedhettek, részben egy szerencsésebb jövő méhében várhatják a teljesülés megérkezését; bár azonban a mostoha viszonyok súlya alatt, — melyeket még az elmúlt idők öröksége gyanánt vettünk át, — sok óhaj ábrándnak bizonyult, mint olyan, mely az adott viszonyok merev logikájával nem számolt: — a jövőben vetett hitünket nem ingathatja meg a jelen, mely az anyagi reconstructio zajtalan munkájával esendben veti meg alapját egy jobb jövőnek.

A közelmúlt történetének alább nyújtandó rajza legyen tanu fentebbi állításunk mellett s egyúttal kriterionja annak, hogy mily mérvben jogosultak a jövőre vonatkozó reményeink. — Felvesszük ott a fonalat, hol az 1876. névtárban „Zalavár emléke“ cím alatt kiadott vázlatban elejtettük, azon el nem fojtható óhaj-tással, hogy vajha egykor folytatva, ne a jelen küzdelmeiről s a jövő halvány reményeiről, de önérettel megfuttott, bár rövid múltról beszélhetnénk!

Első szent királyunk által alapított apátságunk 1574-ig, — a midőn a törökök által elpusztított Zalavár is osztotta a haza szomorú sorsát, — szakadatlanul élvezte ősi függetlenségét. — Azután súlyos idők neheztedek rá, csak úgy, mint az országra, melynek Zalavár fiai több mint 500 éven át szolgálták, hirdetve a szeretet vallásának igéit, terjesztve a keresztény kultúra áldásait. — Az apátság elpusztult, tagjai szétzilódtak, javai idegen kezek prédájává váltak. — Ami mégis a zavarban gazdára nem talált, az a birtok az apáti címmel együtt a haza és az egyház körül érdeket szerzett férfiak jutalmazására lőn fordítva. — Így tartott ez 1715-ig, a mikor az elpusztult apátság az alsó-ausztriai göttveihéi apátsághoz kapcsolottat.

E viszonyok Schwerdfeger Engelbert göttveihéi apát halála vetett véget. — Hazánkra, mely 1867-ben annyi megpróbáltatás és oly sok szenvedés után ismét az államok sorába lépett, szűb napok virradtak fel. Minden téren mozgás volt észlelhető. — A nem csak felébredt, de akaratát most érvényesíteni is tudó nemzeti szellem megragadott minden alkalmat, hogy hazánkat emancipálja a letűnt korszak békői alól s így eljött az a nemcsak Zalamegye közönsége, de az apátsági convent által is hőn várt idő, midőn ama szálak is egymás után megbontattak, melyek az országot hierarchiailag szomszéd államhoz kötötték. — A zalavári apátság volt az, melynek először ütött a visszakapcsolás órája. —

Nmgu Szlávy József ur volt ekkor a kormány élén s alig hogy a göttveihéi apátság feje sirba szállt, (aki egyszerűen zalavári apát is volt) ő nem késett azonnali előterjesztést tenni ő felségének a zalavári apátság visszacsatolása, — illetőleg függetlenítése érdekében.

A zalavári apátság ekkor kétes jövő előtt állott. — Helyzetével sokan nem voltak tisztában s a tájékozatlanság ez időben sok ellentétes véleményt dobott felszínre, mely nem csak pillanatnyi időre foglalkoztatta a közvéleményt, hanem még az úgy végleges megoldása után is folyvást kísért a napilapok hasábján.

De nem! Ha lelke volt, nem lehetett ő sem boldog! Hisz csak rá kellett nézni bánattól sorvadó arcokra, örökösen kisírt szeméimre s láthatta, hogy pénzért mindent, mindent lehet venni, csak — szerelmet nem!

Három kinos esztendő mult így el, míg végre a sors is megsokallotta szenvedéseimet.

A halál széttépte a szerencsétlen frigyét, mely annyi gyötrelmet okozója volt.

Férfem után, rövid pár hó múlva azután eltemettem anyámat is. Beteljesedett minden vágya: fény és gazdagság környezte élete utolsó percéig.

Egyszerre egymagam maradtam a nagy világban, a közelmúlt keserű emlékeivel s csak lassan-lassan kezdett felmelegedni szívem. Reszkető lélekkel tekintettem a jövőbe, újra remélni kezdtem s minden gondolatom a gyermekkori ideál alakja körül pontosult össze, ki a keserű megpróbáltatások napjaiban is, ébren úgy, mint álmaimban ott lebegett előttem örökösén.

Szívbem fellángolt az elfojtott szenvedélyek tüze, szerettem újra, szerettem kimondhatatlanul. Imádtam, szerettem ő is — hisz soha meg sem is szűnt szeretni — és mégis . . . mégis, mily iszonyu sors lett mindkettőnk osztály része.

Egyik este, — alig pár héttel mennyegzőnk kitűzött napja előtt, — valami jótékony célra rendezett hangversenyen vettünk részt.

A terem zsúfolásig tölve volt olyannyira, hogy az előadás végeztével, a kijáróknál egészen összetorlódott a közönség.

Egy ideig mi is ott veszteltünk, az ide oda hullámzó tömegben s Hugó, hogy a nyitott ajtókon beözölő légáramlat ellen némileg védve legyek, nyári felöltömet terítette rám, miközben véletlenül, egy közvetlen közelünkben álló katonatisztnak sapkáját könyökével leütötte.

A katonatisztnak porban megtiport fővegét, azután dültől villogó szemekkel fordult felénk s durva,

Egy bizonyos és elvitázhatatlan s ez az, hogy Zalamegye már a század elejétől ismételtel kérelmezett ősi szerzetének függetlenítése érdekében s hogy az a megye, mely idegen kötelek alatt is a zalavári apátság falai között mindenkor nemzeti érzéstől áthatott kebleket, magyar szellemet talált: méltán és joggal várhatta, hogy az a szellemi erő, mely kedvezőbb viszonyok között az apátság függetlenítése esetében felszabadul: Zalamegye kulturális életében fontos szerepre van hivatva. —

Zalamegye közönségének rokonszenve tehát a Rend függetlenítése felé irányult a nemzet szent emlékü bölcsével együtt; de ezt óhajtották a convent az időbeli tagjai is, nem kicsinyes mellékelékekért, melyek valószínűsítés épen a szándék zárta ki leginkább; hanem mert ez utat jelelte ki számukra a történelmi jogfolytonosság s a testületi önértet egyaránt. —

Zalavár 1574-ben történt elpusztulásáig állandóan függetlenségnek örvendett s e függetlenségét a 16. században felmerült üdvös reform-mozgalomnak semmi tekintetben nem érintették. *) Felesleges dolgot mivel nekünk e kérdés bővebb fejtegetésével. — Azok, kik a Zalavárra vonatkozó „fait accompli“ kellő tárgyilagossággal itélik meg, tudják is jól, hogy Zalavár függetlenítése nem történt bizonyos történelmi jogok sérelmével s azért midőn ő felsége a magas kormány felterjesztésére az 1873. jan. 23-án érkezett leiratával Zalavár függetlenítését elvben jóváhagyta, — nyugodt öntudattal várhattuk, hogy kedvezőbb constellatiók között Zalavár, mint önálló apátság a haza és egyház szolgálatában több eredményt mutathat fel a kezdet nehézségei leküzdése után, mint oly helyzetben, mely ténylegesebb, a közvéleménynyel szemben kedvezőbb, de másrészt még lehetősége is ki van zárva annak, hogy idővel az apátság falai között a bencés szellemi élet egy másik, bár szerényebb gócpontja keletkezzen, — Zalamegye életében a közélet oly sok terén ez apátság üdvös szerepet játszassék. —

E szempontok lebegtek Zalamegye közönsége, ez a convent tagjainak szeméi előtt, midőn ő felsége fennebb említett leiratát jobbjágyi hódolattal fogadván, a leiratban foglalt utasítás értelmében megtették a lépések arra nézve, hogy a göttveihéi kapcsolatból származó anyagi differenciák melőbb kiegyenlíttessenek!

Ez volt az első s leg súlyosabb akadály, mely a convent törekvéseinek útjába ütközött. — Ez akadályt, melytől függővé lőn téve a szétválasztás, kelle először is elmozdítani, bár a cél elérése az apátság súlyos hátrányával volt összekötve, — a convent nem riadt vissza ez áldozat meghozásától, nem tévesztve szem elől a viszonyok komolyságát s ama nagy horderejű következményeket, melyek netalán az ügy megoldásának halogatásaival járhatnának. —

A hosszas kapcsolat kölcsönös kötelezettségeket rakott a két egyesült apátság vállaira s bár ezek méltányos, mondhatnók, igazságos kiegyenlítése csak a zalavári apátság előnyére vált volna, — mégis ez apátság tagjai megfontolván a helyzet komolyságát s visszariadva egy bonyolódott per izgalmaiktól, meghozták a leg súlyosabb áldozatot, felajánlván, illetőleg átengedvén Göttveihéinek tulajdonánál Zalavárt illető 78250 fnt értékű földterhentesítési kötvényeket oly feltétellel, hogy a göttveihéi apátság ezért minden néven nevezendő követeléstől álljon el. —

Az opportunismus előtt meghajolt a jog; a magas kormány kövételével tett ajánlatot (1873. jun. 27.) a göttveihéi apátság elfogadván, — az egyezséget ő felsége legkegyelmesebben helybenhagyta. —

Meghozva eme, tekintve az apátság anyagi helyzetét, — felette nagy áldozatot a convent, a magyar honi viszonyokhoz is alkalmazkodni óhajtván, legfőbb vágyának tekinté a többi birtokos szerzetek példájára, hogy a hazai közoktatás fontos és nagy munkájában tehetségéhez részt vehessen. — Igaz, hogy helyzete

*) L. Cinárnak e tárgyra vonatkozó helyeit Monost. 56. 57. 103. 104. 105. 1.

ingerült hangon elégtételt kért az insultusért.

Hugó pár udvarias szót kockáztatott méltóságára, a katonatisz azonban hallani sem akart róla s bőszen haragjában átnyújtotta névjegyéet s indulatosan csak annyit hebegett, hogy: „Holnap reggel kilenc órára elvárom segédeit!“

Ingadozó léptekkel hagytam el a termet vőlegényem karján, egy borzasztó előérzet szállta meg lelkemet s szeméimet egész éjjel kerülte az álom.

Arról, hogy Hugót beszélhessem a párbajról, természetesen szó sem lehetett.

A kinos jelenet a nagy közönség előtt játszódott le s a sértés a modern fogalmak szerint fegyveres elégtételt követelt.

Órjító érzelmek között vártam a borzasztó napot s mikor azután eljött a válságos óra s Hugó még egyszer felkeresett, hogy megvigasztaljon s elbucsuzzék tőlem, hangos zokogással, félig eszméletlenül, hanyatlottam karjai közé.

Setét sejtlem kinezta lelkemet s úgy rémlett, mintha valaki folyton azt sugta volna fülembé, hogy: Ne . . . ne bocsásd el magadtól; mert többé soha sem fogod látni.

Göröcsösen öleltem át mindkét karommal s ezer meg ezer csókkal halmoztam el magas, szép homlokát.

Hugó igyekezett megnyugtatni; de láttam, hogy őt is egy gonosz előérzet gyötri. Ajka elnémult s a szavak helyett forrón, lázasan szorítá meg mindkét kezemet.

Azután még egy hosszú, szenvedélyes csók, meg egy „Isten hozzád“ s többé — nem láttam soha . . . soha. Borzasztó sejtlemem valósult — Hugó halva maradt a küzdőterem.

Oda temették első férjem mellé, a közönség óriási részvéte mellett.

Óh; de mit ér nekem e részvét, mit ér az egész világ, mikor az a gyilkos golyó, mely drága életét kioltá, az én szívemet is megölte — örökre!

Melléklet a „Zalamegye“ 1888. évi 2-ik számához.

Stückrath & Co. HAMBURGI ÁRU-SZÉTKÜLDÉS. Stückrath & Co.

Hamburg. ajánlják világszerte ismert kitünő áruikat. Hamburg.

Sprothal, (aranysárga füstölve,) ládánként 240 drb. fr. 1.45 2 láda fr. 2.40 (kiváló különlegesség) 4 láda fr. 3.70, 8 láda fr. 7.25.	
Cuba-... zold delec 5 kiló fr. 6.60	Orosz szardina, valódi 5 kiló fr. 1.70
... zold kütünő " 6.95	Marin. herring delic. " 2.10
Ara... sa. sárga árom " 6.95	Christian. Anchovis, közv. import
Gyönyörűvé, zold kir. " 7.50	1/2 dker. 2.05
Arab. Mocca köt. tüzes " 7.10	Kiváló Matjeshering, legjobb teli
Surrogatumok	
kavék vegyítésére melegen ajánlja	
Java-Surrogat 4 kiló fr. 2.20	Első faj Flohm-Hering kb. 40 drb.
Mocca-Surrogat " fr. 2.50	delic. 5 kilós hordókban 1.70
Amer. kávéliszt " fr. 2.50	Kiváló finom la Kaviar, enyhén
Kieji kövérhal, kb. 40 drb. kit. 2.10	sósva 2 kiló 4.50
	Aal in Gelé, kütünő 5 kilós hordó 3.55

Zatonyi halak és tőkegadócsok 4 kiló apró fr. 2.45 legnagyobb fr. 3.05 kütünő izlandiai áru. Nagyobb megrendeléseknél sokkal olcsóbb.	Jamaica-Rum régi 4 liter fr. 4.-
Thea, legújabb aratás, eleánsan becsomagolva portómentes.	Pale-Cognac, ig. fin. " fr. 7.30
Congo, nagyon erős kilója fr. 2.50	Legedesebb-narancs 5 kilós kosár fr. 1.95
Souchong, enyheáromajú fr. 3.50	
Pecoo-Souchong, nagyon árom. fr. 4.70	Friss tengeri halak
Császár-Melange család thea, kit. fr. 4.90	Bél nélkül, jól beszóva 4 kiló u. m.
Orosz Karaváni thea enyhe kit. fr. 8.30	Schellhal, Dorasch-hal friss hering fr. 2.30

Eladási feltételek: Bérmentesen és becsomagolás utánvét mellett. Friss és füstölt halaknál ismeretlen vevőknek csakis előleges fizetés mellett. Árjegyzék sok 100 nem említett cikkről ingyen és bérmentve.

Stückrath & Co. Hamburgi áru-szétküldése Hamburgban.

4194 tlv. 1887.

Arverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Simon Gyula** végrehajtónak **Mayer Vendel és társai** elleni végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, a lukafai községben s annak határában fekvő, a lukafai 59. sz. tlvkben A 7 1. sor 23. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 400 forint és a 7 24. hrsz. ingatlanra 300 forint kikiáltási áron az árverési feltételeket meg nem tartó **Simon Gyula** vevő ellen a visszárverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1888. évi január hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor** Lukafán a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 forintot és 30 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Z.-Egerszegen, 1887. nov. hó 5-ik napján.

A bír. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

402 sz. 1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai kir. járásbíróság 5164 p. 87. számú végzése által a **pesti hazai első takarékpénztár egyesület** végrehajtató javára **özy. Vachot Sándorné és Vachot Károly** alsó-lendvai lakosok ellen 330 frt tőke, ennek 1887. év augusztus hó 10-től járó 6% kamatja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 390 frtra becsült szobabeli butorzatokból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis özy. Vachot Sándorné és Vachot Károly lakánál Alsó-Lendván leendő eszközölésére **1888-ik év január hó 10-ik napjának délelőtt 10 óra**ja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok

ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó-Lendván 1887-ik évi december hó 31-ik napján.

VRESITS ELEK kir. bir. végrehajtó.

ELADÁS.

E vidékről messzebb tájra való el-távozásom folytán nálam **mindennemű szoba butorok, konyha eszközök és egyéb háztartási felszerelések** a legjutányosabb árak mellett eladók.

Andráshida, 1887. december 27.

Hollósy József.

A LEGJOBB Cigaretta papir

A VALÓDI

LE HOUBLON

francia gyártmány

CAWLEY & HENRY-től PÁRISBAN

Ovakodjunk az utánzatoktól.

Ezen papirt **Dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig és dr. E. Lippmann** bécsi egyetemi tanárok igen ajánlják és pedig kitünő minőségéért tisztaságáért s mivel semmi anyagot sem tartalmaz, mely az egészségre ártalmas lenne.

Mutatvány számokat ingyen és bérmentesen küld a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapest V. ker., nagy-korona utca 20. sz.

RADAINI SAVANYÚVIZ

Európának le g d ú s a b b natrium-itium ásványvize.
(Szétküldetett 1885-ben 775.000. 1886-ban 1 millió liter.)

Gyógyhatása: Légzési, emésztési- és húgyszervezetek bántalmaiban. Különleges indikáció: hólyagbetegségben és köszvényben — **szénsavas litium**; mely nagy mértékben eddig ismert egyetlen ásványvízben sem találtatott.

Étrend:

Borral, gyümölcsnedvvel, cukorral vegyítve legüditőbb, élénken felhabzó italt képez s egyszersmind legelőkelőbb óvszer ragályos betegségek ellen — **kötött és félig kötött szénsav**, melynek következtében kinyitott üvegekben is napokon át megtartja erejét.

Üvegalakok:

1¹/₂, 3⁴/₄ és 3¹/₂ literes közönséges savanyúvízüvegek.
1¹/₂, 1 és 1¹/₂ literes alakú palackokban.

Az eredeti alakok légmentességi töltésük miatt sokkal szénsavdúsabbak és gyógycélokra mindinkább ajánlhatók.

A víz eredetiségének felismerése céljából minden dugó felületére **félkör alakban a „RADEIN”** név van beégetve.

 A radaini fürdőidény tart májustól szeptember végéig. Szép lakások, kitűnő étkezde, olcsó árak.

Bővebb iratokkal és bármely felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál

Az igazgatóság.

Kizárólagos főraktárak Zala-Egerszegen: FENYVESI MIKSA, Nagy-Kanizsán MARTON és HUBER, Keszthelyen WÜNSCH FERENC cégnél.

Kapható továbbá minden nevezetesebb kereskedésben és vendéglőben.

Egy negyed literes üvegekben is üveggel együtt 6 kr-ért kapható Fenyvesi Miksánál Z.-Egerszegen.

405 sz. v. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 7575. számú végzése által Magyar országos központi takarékpénztár végrehajtató javára Németh Gyula és neje zalaegerszegi lakosok ellen 300 frt tőke, ennek 1887. október hó 15 től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 3000 frtra becsült egy gőzmozdony és egy cséplőgépből — teljes felszerelvényével és viaszos-vászonponyvákából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján

leendő eladatása elrendelttén, ennek a helyszínén vagyis alperesek zalaegerszegi lakásán és császi utcai pajtánál leendő eszközésére 1888-ik év január hó 26-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen 1887-ik évi december hó 27. napján.

NÉMETH SÁNDOR
kir. bírósági végrehajtó.

2816 tkv. 1887.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajtónak Fata József dobri lakos végrehajtást szenvedő elleni 92 frt 44 kr. tőkeövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbíró területén lévő Dobri község határában fekvő, a Dobri 46. sz. tjkvben A + 1—9. sor sz. a. felvett és 1¹/₆ részben Fata József nevében álló és adó alapján 492 frtra becsült ingatlan részekre a hozzá tartozó és erdő illetőséggel az árverést 492 frtban ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte és hogy a tennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi január hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor Dobri községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 49 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró telekkvi hatóság. Alsó-Lendván, 1887. évi szeptember 30-án.

S Z I R M A Y
kir. aljbíró.

Tölgyfa-eladás.

Csörnyeföld község tulajdonát képező, Vöresök átellenében, közvetlen a pósta ut melletti sík legelőn 5945 frt 32 kr-ra becsült

765 darab tölgyfa

f. 1888. évi január hó 18-án d. e. 10 órakor a felső-szemenei nagy-korcsmában nyilvános árverésen eladatik. — Árverési feltételek a csörnyeföldi község-bírónál, s a jegyzői irodában F.-Szemenyén megtekinthetők.

Hajtató Lajos Pál Gábor
kürjegyző. bíró.